

АНОТАЦІЯ

Дробіт Лілія Ришардівна. **"Особливості мотивації учіння у дітей з розладами аутистичного спектру"**. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі 05 - соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 - Психологія. Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2021.

Одним із пріоритетних базових завдань в процесі реформування системи освіти в Україні є робота над забезпеченням успішної соціалізації людини, починаючи від наймолодшого віку, шляхом розвитку відповідних компетентностей, про що говорять основні положення Закону України «Про освіту». Основу необхідних для цього компетентностей складають наступні навички та вміння : базова здатність до комунікації, здатність висловлювати власну думку, вміння критично мислити, здатність до узагальнень та системного мислення, уміння логічно обґрунтовувати своєю точку зору, здатність керувати своїми емоціями та спрямовувати їх в конструктивне русло, вміння оцінювати ризики та приймати рішення, здатність до розв'язання поточних проблем та таких, що виникають несподівано, можливість і уміння співпрацювати з іншими людьми, розвиток ініціативності та творчості, – перелік компетентностей, що є основою соціального інтелекту. В основному в переважаючої більшості дітей, зокрема дітей з аутизмом, виникають проблеми з адаптацією та соціалізацією при зміні одного освітнього середовища на інше, властиво найчастіше під час переходу з дошкільної форми освіти до початкової школи. Одним з найвагоміших факторів успішної адаптації дітей до нових навчальних умов є формування у них мотивації учіння.

Це питання та шляхи його розв'язку є гостро актуальними в даний період часу як щодо усієї групи дітей з особливими освітніми потребами та інвалідністю, так особливо щодо дітей з аутизмом як найбільш комплексним порушенням розвитку, так як цей стан характеризується порушенням соціальної комунікації та соціальної взаємодії, наявністю повторюваних зразків поведінки, стереотипних видів діяльності та вибіркового інтересів, які характеризуються

незвичною інтенсивністю. Ці чинники є перешкодою правильному і гармонійному розвитку особистості і чинять вагомі перешкоди у процесі пристосування до нових умов навчання та і у процесі соціалізації та соціальної адаптації в цілому. Особливого гостро ця проблема постає у світлі того, що, за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, кількість дітей з порушеннями розвитку неухильно зростає.

В зв'язку з цим, в першу чергу постає завдання по вирішенню проблеми роботи над формуванням мотивації учіння починаючи з раннього віку. Мотивація учіння є важливою частиною соціального інтелекту та забезпечує становлення дитини як особистості, активної участі у соціальному житті, здатності адаптуватися до нових умов, зокрема при переході на різні рівні освіти.

Проблема мотивації учіння дітей з аутизмом на даний момент ще не становила окремого предмету наукових досліджень. Це питання у дітей дошкільного віку з аутизмом розглядалося в комплексі з питаннями загального розвитку та розвитку окремих сфер, але не зачіпало мотивації учіння як окремої структури, що має чітку будову і свої закони розвитку. У дослідженнях, які проводилися до цього часу, немає запропонованого алгоритму діагностичних дій та розробки планів і програм для роботи з дітьми, що потребують спеціалізованої допомоги у формуванні мотивації учіння. Наявні дослідження пропонують опис окремих структур і деталей мотивації учіння, не пропонуючи цілісної схеми (М. Маркова, Л. Божович, Е. Шоплер, М. Руттер, С. Лорд, С. Елліот, С. Рейнольдс, Р Райхлер, Б Реннер). Також є розроблені схеми спеціальної допомоги для розвитку окремих сфер - сенсорної, моторної, пізнавальних процесів, мовлення, інтелекту, поведінкової, емоційно-вольової тощо, але немає прицільно розробленого комплексу поетапної допомоги для розвитку власне мотивації учіння на етапі дошкільного віку.

Запропонована нова структурна модель розвитку мотивації учіння, що може становити основу психолого-педагогічних програм, спрямованих на підвищення рівня мотивації учіння у дітей з розладами аутистичного спектру;

Розроблено методику дослідження особливостей мотивації учіння дітей дошкільного віку з аутизмом, що допоможе спеціалістам бачити особливості перебігу психічних процесів у дитини з аутизмом, що, в свою чергу, посприє її успішній соціалізації та допоможе адаптуватися до умов нового освітнього середовища;

Проведена робота по напрацюванню схем ефективної взаємодії та роботи спеціалістів з батьками дітей з аутизмом, щоб батьки і фахівці створили єдину команду, яка буде злагоджено і професійно працювати в інтересах всебічного і послідовного розвитку дитини

Результати, отримані внаслідок проведення дослідження, можуть використовуватися для підготовки нових фахівців та у системі підвищення кваліфікації спеціалістів відповідного профілю, зокрема у вивченні таких дисциплін як «Технології психокорекційної роботи з дітьми з аутизмом», «Спеціальна психологія», «Педагогічна психологія», «Патопсихологія», «Психологія особистості», «Соціальна психологія», «Психологія особистості», «Психологічний супровід дитини в інклюзивному просторі», спеціальних курсах та семінарах по даній тематиці та ін. Результати дослідження використовуються в практичній роботі установ та організацій.

Розроблено алгоритм розвитку мотивації учіння у дітей дошкільного віку з аутизмом і включення його в індивідуальні програми розвитку дитини як для індивідуальної роботи, так і для навчання в інклюзивних закладах освіти. Відповідні завдання для корекції та розвитку розроблені з урахуванням особливостей психофізичного розвитку дошкільнят з аутизмом.

Програма включає розробку змісту психологічної роботи з дитиною для спеціалістів, а також інструкції і поради для батьків, спрогнозовано очікувані результати проведеної роботи з дітьми з аутизмом.

Підсумок результатів констатувального експерименту щодо вивчення особливостей мотивації учіння показав, що: У дітей з аутизмом найменш сформованими є когнітивний (23,8 %) та мотиваційний компонент (28,9 %), поведінковий (48,8 % середній рівень) та емоційний компоненти (61,2%) наближені до високого та середнього рівня. що засвідчує, а найнижчий відсоток

когнітивної (23,8 %) та мотиваційної (28,9 % – до низького рівня) складових соціального інтелекту дітей з аутизмом. Такий стан зумовлено, перш за все, відсутністю спеціальної освіти та усвідомленням недостатньо професійного підходу у вирішенні педагогічних проблем у процесі спілкування з цією категорією дітей, що знижує їх мотивацію до навчання.

Вивчення особливостей емоційної складової мотивації учіння у дітей з аутизмом показало, що у більшості дітей спостерігається несформованість таких умінь: вербалізувати емоції, регулювати свої емоції та настрій; розуміти зміст емоційних проявів в поведінці інших людей, нездатність ідентифікувати емоції недостатній рівень емпатії.

За результатами дослідження у дітей з аутизмом дошкільного віку було виявлено такі особливості: переважно низький мотивації учіння та середній рівні розвитку поведінкового компоненту, в той час як у переважної більшості дітей дошкільного віку з нейротиповим розвитком ці показники мають високий і середній рівні.

Найменш сформованими виявились такі мотиваційні якості як уважне слухання співрозмовника; усвідомлення та адекватна оцінка соціального контексту ситуації та регуляція поведінки відповідно до ситуації; гнучкість та уміння підлаштовуватись під вимоги, поставлені навчальним середовищем, особливо всупереч власному бажанню. В процесі дослідження було встановлено три рівні сформованості мотивації учіння: високий, середній і низький.

Результати завершального етапу експериментального дослідження показали, що у дітей з аутизмом експериментальної групи щодо складових мотиваційного компонента статистично значуще підвищились рівні таких показників як мотивація до виконання завдань ($t = 2,482$ при $p \leq 0,05$), самоконтроль ($t = 2,568$, де $p \leq 0,05$), а також з'явилась тенденція до зростання рівня самостійності ($t = 2,076$, де $p \leq 0,05$).

Таким чином, в учасників експериментальної групи зросли показники як мотивація до виконання завдань (з 25 % до 33 %) діти із аутизмом після проведення психологічної корекції більш мотивовані до виконання завдань.

Підвищилися показники самоконтролю (з 26 % до 30 %), що відіграє важливу роль у соціальній адаптації дітей з аутизмом. Також підвищилися показники самостійності (з 22 % до 35 %) після проведення психологічної корекції більш діти із аутизмом стали більш автономними у діяльності.

В учасників контрольної групи після проходження психологічної корекції статистично підвищилися показники мотивація до виконання завдань (з 28 % до 30 %), самоконтролю (з 18 % до 27 %) та самостійності (з 12 % до 25 %).

У дітей з аутизмом експериментальної групи статистично підвищились рівні складових емоційного компонента таких показників як наслідування емоцій ($t = 1,465$ при $p \leq 0,05$), керування емоціями ($t = 2,485$, де $p \leq 0,05$), а також експресія ($t = 2,528$, де $p \leq 0,05$).

В учасників експериментальної групи підвищилися показники наслідування емоцій (з 32 % до 38 %), що дозволяє дозволяє дітям з аутизмом наслідувати та краще розуміти емоції інших. Підвищилися показники керування емоціями (з 32 % до 34 %). Також підвищилися показники експресії (з 23 % до 31 %) після проведення психокорекційних занять краще розуміють емоції та експресію інших.

В учасників контрольної групи після психологічної корекції також статистично підвищилися показники наслідування емоцій (з 28 % до 35 %), керування емоцій (з 30 % до 34 %) та експресії емоцій (з 22 % до 29 %).

У дітей з аутизмом експериментальної групи статистично підвищились рівні складових когнітивного компонента таких показників як рівень розумового розвитку ($t = 2,685$ при $p \leq 0,05$), копіювання геометричних фігур ($t = 2,738$, де $p \leq 0,05$), а також обсяг пам'яті ($t = 2,274$, де $p \leq 0,05$).

Після проведеної розвивальної роботи в учасників експериментальної групи зросли показники розумового розвитку (з 33 % до 36 %), що свідчить про те, що при правильно організованому корекційному процесі зростає рівень розумового розвитку дітей із аутизмом. Підвищилися показники копіювання геометричних фігур (з 32 % до 40 %), що свідчить про розвиток зорово-рухової координації дітей з аутизмом. Також підвищилися показники обсягу пам'яті (з

20 % до 26 %) після проведення корекційних занять у дітей з аутизмом підвищився рівень обсягу пам'яті.

В учасників контрольної групи після проходження психологічної корекції статистично зросли показники рівня розумового розвитку (з 29 % до 32 %), копіювання геометричних фігур (з 22 % до 25 %), та показники обсягу пам'яті (з 20 % до 21 %).

У дітей з аутизмом експериментальної групи статистично підвищились рівні складових поведінкового компонента таких показників як стереотипні форми поведінки ($t = 1,465$ при $p \leq 0,05$), зацікавленість предметами ($t = 2,485$, де $p \leq 0,05$), а також самостійна діяльність ($t = 2,528$, де $p \leq 0,05$).

В учасників експериментальної групи підвищилися показники стереотипних форм поведінки (з 32 % до 38 %), що дозволяє дітям з аутизмом краще усвідомлювати та контролювати власну поведінку. Підвищилися показники зацікавленості предметами (з 32 % до 34 %), дітей з аутизмом після проходження корекції більшою мірою цікавлять предмети навколо. Також підвищилися показники самостійної діяльності (з 23 % до 31 %) після проведення психокорекційних занять прагнуть самостійно виконувати запропоновані корекційним педагогом завдання.

В учасників контрольної групи після психологічної корекції також статистично підвищилися показники стереотипних форм поведінки (з 28 % до 35 %), зацікавленості предметами (з 30 % до 34 %) та самостійної діяльності (з 22 % до 29 %).

Отже, кількісно та якісно проаналізовані дані слугують аргументацією дієвості розробленої системи психологічної корекції дітей з аутизмом дошкільного віку. Організація цілісної психологічної допомоги у системі психологічної корекції сприяє активізації психічного розвитку дитини з аутизмом, формуванню у неї адекватності поведінкових реакцій, а також – зниженню агресивних проявів поведінки, що сприяє міжособистісним взаєминам з дорослими та однолітками, та адаптації цієї дитини в суспільстві.

Особливостями реалізації кожного з напрямків психологічної допомоги є дотримання виокремлених завдань, принципів та умов проведення

психологічної корекції дитини з аутизмом в дошкільній установі із використанням конкретних методів та вправ.

За показниками, отриманими внаслідок, які показали вагомі зміни, проведення формувального експерименту в експериментальній групі та відсутності критичних змін у контрольній групі (в тому числі не помічено негативних наслідків чи тенденцій), виокремлено основні чинники ефективності психологічної роботи з дітьми з аутизмом у дошкільній установі. Такими є: активізація пізнавальних психічних процесів; розвиток мотивації учіння, розумового розвитку, навичок емоційного самоконтролю, гнозису, зорово-рухової координації. Подолання порушень у цих трьох сферах сприятиме підвищенню рівня мотивації учіння дітей з аутизмом та зниженню рівня аутизму, що засвідчує дієвість розробленої програми формування мотивації учіння дітей дошкільного віку.

Організація цілісної психологічної допомоги у системі психологічної корекції дає поштовх до психічного розвитку дитини з аутизмом, дає змогу формувати адекватні поведінкові реакції, відповідності емоційних реакцій, розвитку когнітивної сфери, а також – зниженню агресивних проявів поведінки, що сприяє налагодженню міжособистісних взаємин як в навчальному процесі з дорослими та однолітками, так адаптації дитини в суспільстві загалом.

Наукова новизна одержаних результатів

В рамках даної роботи теоретично обґрунтована, розроблена та апробована модель формування мотивації учіння у дітей з аутизмом, що охоплює такі напрямки роботи: 1) психологічну діагностику; 2) змістовий етап; 3) процесуальний етап; 4) моніторинг психологічної корекції дитини з аутизмом. Зазначені напрями об'єднано у трьох блоках: діагностичному, змістовому, моніторинговому, які виконують інтегративну, організаційно – корекційну, та оцінювальну – рефлексивну функцію.

Ключові слова: мотивація учіння, аутизм, розлади спектру аутизму, діти дошкільного віку, психологічна діагностика.

ANNOTATION

Drobit Liliya Ryshardivna. "Specifics of learning motivation in children with autism spectrum disorder". – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 053 «Psychology» (field of knowledge - 05 «Social and behavioural sciences»). - Ivan Franko National University of Lviv. Lviv, 2021.

One of the priority basic tasks in the process of reforming the educational system in Ukraine is to work on ensuring successful socialization of people from an early age by developing appropriate competencies, as stated by the Law of Ukraine "On Education". The basis of the necessary competencies are the following skills and abilities: basic ability to communicate, ability to express one's own opinion, ability to think critically, ability to generalize and systematic thinking, ability to logically substantiate one's point of view, ability to manage one's emotions and direct them in a constructive direction; the ability to assess risks and make decisions, the ability to solve current problems and those that arise suddenly, ability to cooperate with other people, the development of initiative and creativity - a list of competencies that are the basis of social intelligence. In the vast majority of children, children with autism in particular, there are problems with adaptation and socialization when changing from one educational environment to another, most often during the transition from preschool to primary school. One of the most important factors in the successful adaptation of children to new learning conditions is the formation of their motivation to learn.

This issue and ways to solve it are actual now and essential for the whole group of children with special educational needs and disabilities, and especially for children with autism as the most complex developmental disorder, as this condition is characterized by impaired social communication and social interaction. , the presence of repetitive patterns of behavior, stereotyped activities and selective interests, which are characterized by unusual intensity. These factors are an obstacle to the proper and harmonious development of the individual and pose significant obstacles in the process of adaptation to new learning conditions and in the process of socialization

and social adaptation in general. This problem is particularly important in light of the fact that, according to the World Health Organization, the number of children with disabilities is growing steadily.

In this regard, the first task is to solve the problem of working on the formation of learning motivation from an early age. Learning motivation is an important part of social intelligence and ensures the formation of the child as a person, active participation in social life, the ability to adapt to new conditions, in particular in the transition to different levels of education.

The problem of learning motivation of children with autism has not yet been a separate subject of research. This issue in preschool children with autism was considered in conjunction with issues of general development and development of individual areas, but did not affect the motivation of learning as a separate structure that has a clear structure and its own laws of development. In the research conducted so far, there is no proposed algorithm for diagnostic actions and the development of plans and programs for working with children who need specialized assistance in the formation of learning motivation. Existing studies offer a description of individual structures and details of learning motivation, without proposing a holistic scheme (M. Markov, L. Bozhovich, E. Shopler, M. Rutter, S. Lord, S. Elliot, S. Reynolds, R. Reichler, B. Renner). There are also developed schemes of special assistance for the development of certain areas - sensory, motor, cognitive processes, speech, intelligence, behavioral, emotional and volitional, etc., but there is no targeted set of phased assistance for the development of actual learning motivation in preschool.

A new structural model of learning motivation development is proposed, which can form the basis of psychological and pedagogical programs aimed at increasing the level of learning motivation in children with autism spectrum disorders;

Developed a method of studying the motivation of learning of preschool children with autism, which will help professionals see the peculiarities of mental processes in a child with autism, which, in turn, will contribute to its successful socialization and help adapt to new educational environment;

Work was carried out to develop schemes of effective interaction and work of specialists with parents of children with autism, so that parents and specialists create

a single team that will work harmoniously and professionally in the interests of comprehensive and consistent development of the child

The results of the study can be used to train new professionals and in the system of professional development of specialists in this field, in particular in the study of such disciplines as "Technologies of correction work with children with autism", "Special psychology", "Pedagogical psychology", " Pathopsychology ", " Social Psychology ", " Personality Psychology ", " Psychological support of a child in an inclusive space ", special courses and seminars on this topic, etc. The results of the study are used in the practical work of institutions and organizations.

An algorithm for the development of learning motivation in preschool children with autism and its inclusion in individual child development programs for both individual work and learning in inclusive educational institutions has been developed. Appropriate tasks for correction and development are developed taking into account the peculiarities of psychophysical development of preschool children with autism.

The program includes the development of the content of psychological work with a child for professionals, as well as instructions and advice for parents, predicted the expected results of work with children with autism.

The results of the observational experiment to study the features of learning motivation showed that: Children with autism have formed cognitive (23.8%) and motivational component (28.9%), behavioral (48.8% average) and emotional components (61.2%) close to high and medium level, which indicates, and the lowest percentage of cognitive (23.8%) and motivational (28.9% - to a low level) components of social intelligence of children with autism. This situation is due primarily to the lack of special education and awareness of insufficient professional approach in solving pedagogical problems in the process of communicating with this category of children, which reduces their motivation to learn.

The study of the features of the emotional component of learning motivation in children with autism showed that most children have a lack of such skills: verbalize emotions, regulate their emotions and mood; understand the content of emotional manifestations in the behavior of other people, the inability to identify emotions, and insufficient level of empathy.

The study revealed the following features in children with autism in preschool age: mostly low learning motivation and a medium level of development of the behavioral component, while in the vast majority of preschool children with neurotypical development, these indicators are high and medium.

Motivational qualities such as attentive listening to the interlocutor turned out to be the least formed; awareness and adequate assessment of the social context of the situation and regulation of behavior in accordance with the situation; flexibility and ability to adapt to the requirements of the learning environment, especially against their will. In the course of the research, three levels of learning motivation were established: high, medium and low.

The results of the final stage of the experimental study showed that in children with autism in the experimental group on the components of the motivational component statistically significantly increased levels of such indicators as motivation to perform tasks ($t = 2,482$ at $p \leq 0.05$), self-control, ($t = 2,568$, where $p \leq 0.05$), and there was a tendency to increase the level of independence ($t = 2,076$, where $p \leq 0.05$).

Thus, the participants of the experimental group increased the indicators as motivation to perform tasks (from 25% to 33%) children with autism after psychological correction are more motivated to perform tasks. Indicators of self-control have increased (from 26% to 30%), which plays an important role in the social adaptation of children with autism. Independence rates also increased (from 22% to 35%) after psychological correction, more children with autism became more autonomous in their activities.

Participants of the control group after undergoing psychological correction statistically increased indicators of motivation to perform tasks (from 28% to 30%), self-control (from 18% to 27%) and independence (from 12% to 25%).

In children with autism in the experimental group, the levels of the components of the emotional component of such indicators as imitation of emotions ($t = 1,465$ at $p \leq 0.05$), emotion management ($t = 2,485$, where $p \leq 0.05$), as well as expression ($t = 2.528$, where $p \leq 0.05$).

The participants of the experimental group increased the rate of imitation of emotions (from 32% to 38%), which allows children with autism to imitate and better understand the emotions of others. Emotion management rates have increased (from 32% to 34%). Expression rates also increased (from 23% to 31%) after correction classes to better understand the emotions and expression of others.

Participants in the control group after psychological correction also statistically increased rates of imitation of emotions (from 28% to 35%), emotion management (from 30% to 34%) and emotion expression (from 22% to 29%).

In children with autism in the experimental group statistically increased levels of components of the cognitive component of such indicators as the level of mental development ($t = 2,685$ at $p \leq 0.05$), copying geometric shapes ($t = 2,738$, where $p \leq 0,05$), as well as the memory levels ($t = 2,274$, where $p \leq 0,05$).

After the developmental work, the participants of the experimental group increased their indicators of mental development (from 33% to 36%), which indicates that with a properly organized correctional process, the level of mental development of children with autism increases. The rates of copying geometric shapes have increased (from 32% to 40%), which indicates the development of visual-motor coordination of children with autism. Expression rates also increased (from 23% to 31%) after correction classes better understand the emotions and expression of others.

Participants in the control group after psychological correction also statistically increased rates of imitation of emotions (from 28% to 35%), emotion management (from 30% to 34%) and emotion expression (from 22% to 29%).

In children with autism in the experimental group statistically increased levels of components of the cognitive component of such indicators as the level of mental development ($t = 2,685$ at $p \leq 0.05$), copying geometric shapes ($t = 2,738$, where $p \leq 0,05$), as well as the amount of memory ($t = 2,274$, where $p \leq 0,05$).

After the developmental work, the participants of the experimental group increased their indicators of mental development (from 33% to 36%), which indicates that with a properly organized correctional process, the level of mental development of children with autism increases. The rates of copying geometric shapes have increased (from 32% to 40%), which indicates the development of visual-motor

coordination of children with autism. Memory levels also increased (from 20% to 26%) after correctional classes in children with autism, memory levels increased.

In the control group, after undergoing psychological correction, the indicators of the level of mental development (from 29% to 32%), copying geometric shapes (from 22% to 25%), and memory volume indicators (from 20% to 21%) increased statistically.

In children with autism in the experimental group, the levels of components of the behavioral component of such indicators as stereotypical behaviors ($t = 1,465$ at $p \leq 0.05$), interest in subjects ($t = 2,485$, where $p \leq 0.05$), as well as independent activity ($t = 2.528$, where $p \leq 0.05$).

The participants of the experimental group had increased rates of stereotypical behaviors (from 32% to 38%), which allows children with autism to better understand and control their own behavior. Increased interest rates in subjects (from 32% to 34%), children with autism after undergoing correction are more interested in objects around. Also increased rates of independent activity (from 23% to 31%) after correctional classes seek to independently perform the tasks proposed by the correctional teacher.

Participants in the control group after psychological correction also statistically increased rates of stereotypical behavior (from 28% to 35%), interest in subjects (from 30% to 34%) and independent activity (from 22% to 29%).

Thus, quantitatively and qualitatively analyzed data serve as an argument for the effectiveness of the developed system of psychological correction of children with autism of preschool age. The organization of holistic psychological assistance in the system of psychological correction promotes the mental development of a child with autism, the formation of its adequacy of behavioral reactions, as well as - reducing aggressive behavior that promotes interpersonal relationships with adults and peers, and adaptation of this child in society.

Peculiarities of realization of each of the directions of psychological help are observance of the selected tasks, principles and conditions of carrying out psychological correction of the child with autism in preschool institution with use of concrete methods and exercises.

According to the indicators obtained as a result of significant changes, conducting a formative experiment in the experimental group and the absence of critical changes in the control group (including no negative consequences or trends), the main factors of psychological work with children with autism in preschool. These are: activation of cognitive mental processes; development of motivation for learning, mental development, skills of emotional self-control, gnosis, visual-motor coordination. Overcoming violations in these three areas will increase the level of learning motivation of children with autism and reduce the level of autism, which testifies to the effectiveness of the developed program for the formation of learning motivation of preschool children.

The organization of holistic psychological care in the system of psychological correction gives impetus to the mental development of a child with autism, allows to form adequate behavioral responses, emotional responses, cognitive development, as well as reducing aggressive behaviors, which contributes to interpersonal relationships in the learning process. adults and peers, so the adaptation of the child in society as a whole.

Scientific novelty of the obtained results

Within the framework of this work the model of formation of learning motivation in children with autism is theoretically substantiated, developed and tested, covering the following directions of work: 1) psychological diagnostics; 2) the semantic stage; 3) procedural stage; 4) monitoring of psychological correction of a child with autism. These areas are combined into three blocks: diagnostic, content, monitoring, which perform integrative, organizational - corrective, and evaluation - reflective function.

Key words: learning motivation, autism, autism spectrum disorders, preschool children, psychological diagnostics

Список публікацій здобувача

Публікації в закордонних виданнях

1. Л. Р. Дробіт Формування соціальних компетентностей дітей із спектром аутистичних порушень / К.О. Островська, І.П.Островський, Л.Р. Дробіт. // European Humanities Studies: State & Society, 4(I) (2017) P. 209 (Index Copernicus, ERIHPlus) Kształtowanie kompetencji społecznych dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

http://ehs-ss.pl/images/book/2017/book_mijnar_2017_04.1.pdf#page=209

Публікації у фахових вітчизняних виданнях:

2. Л. Р. Дробіт Мотивація учіння дітей з розладами спектру аутизму / К. О. Островська, І. П. Островський, Л. Р. Дробіт. // Психологічний часопис. – 2020. – №4. – С. 185–194.

<https://apsijournal.com/index.php/psyjournal/article/download/939/564>

3. Дробіт Л. Р. Структурно-функціональна модель формування мотивації учіння дітей із спектром аутистичних порушень / Л. Р. Дробіт // Психологічний часопис. – 2020. – №5. – С. 91–98.

<https://doi.org/10.31108/2018vol12iss2>

Інші публікації за темою дослідження:

4. Л. Р. Дробіт Особливості прояву соціальної мотивації у осіб із розладами аутистичного спектру / Л. Р. Дробіт // Молодий вчений. – 2019. – №11. – С. 91–95.

<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/11/21.pdf>

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-11-75-21>

5. Л. Р. Дробіт Створення центрів супроводу дітей з аутизмом у Карпатському регіоні / К. О. Островська, І. П. Островський, Л. Р. Дробіт. // Гірська школа Українських Карпат. – 2017. – №16. – С. 66–70.

http://mountainschool.pu.if.ua/sites/default/files/Issue_16/21.pdf

6. Л. Р. Дробіт Психологічні особливості дітей дошкільного віку з розладами спектра аутизму / К. О.Островська, І. П. Островський, Х. Я. Сайко, Л. Р. Дробіт. // Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання. – 2017. – №22. – С. 170–179.

<http://chelpanov.eeipsy.org/index.php/eeip/article/download/217/216>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Дробіт Л. Р. Особливості мотиваційної сфери учіння дітей з розладами аутистичного спектру/ Л. Р Дробіт // Матеріали звітних наукових конференцій факультету педагогічної освіти. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. - Вип.2. С. 115

2. Зовнішні і внутрішні фактори мотивації учіння у дітей з розладами спектра аутизму (РСА) на основі теорії самодетермінації./ Л. Р Дробіт // Матеріали звітних наукових конференцій факультету педагогічної освіти. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка . – 2018. –Вип.3. – С. 112-114

http://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/%D0%92%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA_3.pdf

3. Психологічні аспекти мотивації учіння дітей з розладами аутистичного спектру у світлі сучасних теорій мотивації. / Л. Р Дробіт //Актуальні проблеми початкової освіти та інклюзивного навчання: Збірник тез III Міжнародної науково-практичної конференції. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 122 с.